

FILMLEVÉL

Gyurmalien

Ritka öröm, ha egy európai animációs film próbálja megtörni az amerikai hegemoniát – annál nagyobb a csalódás, ha fiaskó a vége, vagy – mint az *51-es bolygó* esetében – a végtermék amerikaibb lesz az amerikaiaknál. A spanyol-angol koprodukcióban nyomát sem találtam az európai színeknek és ízeknek – az alkotók egyre csak az bizonygatják, hogy ők is tudnak olyat, mint a Pixar. Az eredetiben még az animált hősök hangját is hollywoodi gigasztrók adják, a film végén pedig ott a kötelező csillagos-sávós lobogó és az elmaradhatatlan tisztelgés.

Kár, hogy nem színezték át kicsit az ismert sémákat, mert első nekifutásnak nem is olyan rossz a film. Az *E.T.* sztoriját kifordítva, egy földi űrhajós érkezik az 51-es bolygóra, akit aztán fiatal kis zöld srákok rejtegetnek a paranoid tábornok katonái elől (igen, egy pléd alatt fuvarozzák), és segítenek neki eljuni... nos, HAZA...

Bár a megvalósítás minősége, az animáció abszolút versenyképes az amerikai rokonokkal, a sztori és a gegek terén a film jócskán elmarad a nagy elődök, a *Szörny Rt.*, a *Toy Story*, a *Shrek*, a *Robotok* és a *Jégkorszak* mögött.

Tisztázatlan az is, hogy kiknek készült az 51-es bolygó: a felnőtteknek túl gyermeket a történet, a gyermekek pedig tizből 9 geget észre sem fognak venni – az áthallásos poénok az *Alien*-filmekből, a 2001 *Űrodüsszeiá*ból, vagy az ötvenes évek hidegháborús félelmeit megjelenítő UFO-inváziós filmjeiből néhol egészen briliánsak, csak hát aki ezeket nem látta, csak értetlenül fog pislogni. Kíváncsi lennék, hányan vették a Bob Dylan-es poént, amikor a kis zöld pol-beat-énekes kiszól, hogy „The Times They Are A ... Different”.

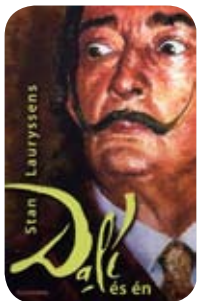
De hiányosságai ellenére is szerethető a film, jó figura az alien-kutya, és a gyerekek is imádni fogják a Rover nevű robotszondát. Aki pedig jártas az elmúlt évtizedek sci-fijeiben, az nagyokat fog derülni, mert az 51-es bolygó paródiaként sokkal élvezetesebb, mint űr-mesefilmeként.

Én szurkolok az Ilion stúdióknak, hogy sikerüljön levetkőznie Amerika-komplexusát, és következő filmjéért már őszintén rajonghasunk.

Petromán László

POLCRA VALÓ

Mű-kincsek

Stan Laurysens egy sajtógyárban dolgozott, éjszánként pedig verseket írt, és egy zenekarban énekelt. Am egy antwerpeni hetilap felkérte, legyen hollywoodi tudósítójuk. A kiutazásra persze nem jutott pénz, ezért a sztárokkal készített interjúk a szerkesztőségben születtek, összeollózva

más magazinok régebbi számaiból.

A kiszínezett írásoknak olyan sikerük volt, hogy a Salvador Dalíról készült cikk után egy üzletember megbízta Laurysenset, igazgassa cége műtárgy-befektetési ágazatát. Ekkor jött rá Stan, hogy bárkit át lehet ejteni. Dalí képeinek értékesítésével milliókat keresett, ugyanis a szürrealista festő munkái nagyon népszerűek voltak a befektetők körében, akik pénzüket így próbálták tisztára mosni. A *Kapj el, ha tudsz* és az *Egy veszedelmes elme vallomása*i írójának regénye, az Alexandra gondozásában megjelent Dalí és én olyan világot mutat be, amelyben család és művészet, hazugság és szexuális perverziók alkotnak veszélyes elegyet.

(batta)

TV-SZEM

Egyenesen, adásban

Megkezdődött Pécs nagy éve. A megnyitót egyenes adásban közvetítette az m1, láthattuk, ami látható volt. Az esemény olyanra sikeredett, amilyenre a városnak a zaklatott előzmények után futotta adottságaiból és lehetőségeiből.

Az kérdés, hogy tévét is kalkulálva, miért kora este, sötétedés utánra „találták ki” a rendezvényt. Jó, a vetítés, a fények a lézer és a jelképes nap miatt, de az esti sötét épp a közös öröm látványát vette el. Mert az ország főterei közül talán a pécsi a legkevésbé alkalmas ilyen eseményre: kis szögben, folyamatosan emelkedik, és mindennek a tetején ott a dzsámi. Érték, de nem szép és nincs jó helyen! Nem lehet vele mit kezdeni. Mindenkinek felfelé kell néznie, ha látni akarja a történeteket. Ezt most tovább fokozták óriási élő bábok mozgásával. Ilyenek stadionokban érvényesülnek, ahol a néző rálát a koreográfiára. Itt aránytalan és inkább zavaró volt.

A történeti áttekintés hozta magát, de a záró kórus az „énekeljen együtt Pécs színe java”, egyenesen lehangoló volt. Nem kellett volna erőltetni.

Ne felejtjük! A tévénezők milliói 1960 óta, négyévenként egymásra licitáló olimpiai megnyitókön „nevelkednek”, és magukban azokhoz viszonyítanak. Valami más, eredeti ünnepségötlet talán szerencsésebb lett volna.

(erjel)

KORONGOK

Derűre Nyeső

Nyeső Mari kiváló hangja, derűs egyénisége és dzsesszes muzsikája méltán érdemelne nagyobb figyelmet. Kilenc év után most készült újabb felvétele *Meteorológus* címmel. Befogadható akusztikus

muzsika ez, magyar nyelvű, laza, humoros énekkel. Ettől zseniálisan emberközeli, és személyes varázsától. A címadó dal már mindent hoz: hangulatos, kellemes muzsika. Akusztikus gitárokon, basszusgitáron, mandolinon, hegedűn játszik, s akár több szólamot is énekel. Gitárjával egyszemélyes zenekarként is működik. Zenekari fellépésen a Kalákából ismert Becze Gábor bőgője, s a felvételeken is hallható dzsesszdobos, Jeszenszky György kíséri. A rockabilys dzsesszes Béla a *tánctánár* humorával, remek kórusával slágergyanús.

A hangulatot az Eső sem törli le, vidáman lépdél a tócsába, ázik barna fűrtjeivel, miközben enyhül, csepereg, újra elered. Ezzel a játékosággal vegyülnek hétköznapi és mesebeli elemek, latinos, bluesos, dzsesszes, countys akusztikus muzsikával.

(héty)

Beengedjük?

Tomas Alfredson Engedj be! című filmje kedvesen ijesztő története mellett leginkább sajtóosan európai hangvétele miatt érdemel figyelmet. A svéd rendező alkotása nélkülözi a vámpírfilmek kliséit,

sokkal inkább két kamaszodó fiatal szerelmének története.

A mászóknak üldögélve elegyedik beszédbe Eli (Lina Leandersson) és Oskar (Kare Hedebrant). Mindketten nagyon magányosak, egymásban azonban megtalálják azt a meleget és elfogadást, melyet a külvilágtól hiába várnak. Barátságuk egyre mélyebb lesz, miközben egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy Eli egy másik világ képviselője. Eli egy idősebb férfival él, aki esténként vadászörútra indul, hogy begyűjtse a lány számára életmentő véradagot.

A film ugyan használja a vámpírokhoz köthető hiedelmek egy részét (a halálos napfény, emberfeletti fizikai és mentális képességek), mégis a vámpírlét érzelmi oldalára koncentrálnak inkább, és a kitaszított hangszíjyozásával a szörnyek életének mozgatórugóit próbálja megérteni és megértetni.

(lara)